

آبونه نثر اعلیٰ : هر ي
ايچون سنه لکي (۲۷۵)
آلتی آلتی (۱۵۰) غروشدور

نسخه سی ۵ غروشدور ،
سنه لکي ۵۲ نسخه در

اداره خاه
آفرده تاج الدین
درکاهی

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر

مسلكه موافق آثار مع المنویه
قبول اولنور . درج ایدله یین
یازیلر اعاده اولماز

الکلیت

۱۳۳۰

(دینی ، اجتماعی ، علمی ، ادبی ، هفته ای مجموعه اسلامیه در)

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم
باش محرر
صاحب و مدیر مشول
اشرف ادیب
اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

ادرس تبدیلنده ایریجه
یش غروش کوندرمللیدر

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نومروسی محتوی
بولونمسی لازمدر

ممالك اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینک فرا
نسزجه یازلسی رجا اولنور

باره کوندردلیکی زمان نه یه
داثراولدیغی واضحاً بیلدیر
لسی رجا اولنور

شرقده انگلیز سیاستنك افلاسی

مصرده منتظره الاخبار ، غزته سنك باش مقاله سی :

بكن سنه مصرده جریان ایدن حادثه لر انگلیز سیاستی طرفندن تعقیب اولونان استعمار غایه سنك تحققی ایدمه یه جگه نی اثبات ایتدی . بو محرومیتك الك بویوك دلیلی ده شدله تضییق پولتیقه سنه مراجعت ایدلمه سیدر . بو صوك پولتیقه اولو حریت اجتماعك منعیه باشلادی ؛ صوكره سعد پاشا ایله رفقا سنك حریت شخصیه لرینه تجاوز ایدیلرلك بونلر توقیف و مملكت خارجنه تبعید اولوندی ؛ ده ها صوكره هر طرفدن پروتستورلك یوكسلمه سنه سبب اولان دیگر برچوق مظالم ایقاع ایدلدی . مصرده یکیدن اداره صرفیه قونی حاکم اولدی . بحران وکلا یه چاره امکانی قالمایچه ۱۹۱۹ ده کی نظامك تطبیقنه مجبوریت کورولدی که بوده وکلانك امر عسکری موجبجه جبراً ایش باشنه کتیرلمندن عبارتدی . بوتون بو مستننا تظاهرات دنیا یه کوسترمکده درکه انگلیز سیاستی نه حرکت وطنیه بی دور دورمه یه ، نه ده ملتی حقوقندن هیچ برندن واز کچره بیلمه یه مقتدر اوله مامشدر و مصر استقلال تامنی اله آلامدقجه ایدیا سکون یوزی کورمه یه جکدر .

بناء علیه انگلیز لرك بومستننا وسائله مراجعتلری مصره مسئله سنك ماهیتی الك بلیغ بر صورتده کوسترمکده در . ذاتاً بالذات کندیلری مصری قوه عسکریه دن باشقه بر شیه اداره ایدمه یه جکارنی بوتون حمله اعلان ایتشاردر .

بكن سنه شرقده جریان ایدن حادثاتی در خاطر ایدمه جك اولور ایسه ك انگلیز سیاستنك مصرده محكوم اولدینی عاقبت بلاد شرقك اکثریتنده کندینی کوسترمشددر .

آسیای صغرا ده انگلیز سیاستی یونانیلره ایجابی قدر پاره و مهمات حربیه و برهرك آناطولیده کی حرکات ملیه نی باصدیر مق و بحر سفیدك شرقی تماماً قبضه تسخیرینه آلهرق هندستانله انگلتره آره سنده یکی بریول آجق غایه سی کوزه تیوردی ، لکن بوسیا ست هیچ بر موفقیت یوزی کورمیدی . بالعکس او قدر عظیم ماموتلره رغماً یونانیلر حربی فکرار ایدمه یه جك بر صورتده پریشان اولدیلر .

شبهه یوقدرکه سقاریا محاربه لرنده مغلوب اولان حقیقتده انگلتره ایله اونك شرقده کی سیاستی در . اوت سقاریا هزیمتی یونان مظفریتنه باغلانان امیدلری تمامیه بیتیردی . آناطولی بو حربدن ضعیف اولهرق جیقمادی ؛ بالعکس مادی ، معنوی قوتلری آرتدی . حق فرانسیز حکومتی آناطولی ایله ائتلاف عقد ایلدی که بو عظیم حادثه سیاسییه یونان مغلوبیتندن صوکره انگلتره سیاستنه اصابت ایدن ایکسجنی ضربه در .

نته کیم تائیس غزته سی اخیراً شویله بر اعترافده بولونمشدی : « شرق قریب احوالی ائتلاف حکومتلرینك ساحه سیاستندن جیقمشددر و سهور ماماده سنك قیمتی ده حکمدن ساقط اولان قاینارجه ماماده سنه بکنزه مشدر . بناء علیه حقایق یوقدر الیم بر صورتده تجلی ایتدکن صوکره آرتیق بو ماماده اوزرینه بنا ایدیان خیالات ایله اویالانماملیدر . . . یونانیلری نه درجه ده تشجیع ایدرسنه ک ایدم ، اونلرک آناطولیده قالمالرینه رضا کوسترمك نه بزم قدرتمز داخلنده در . نه ده اونلر بویله بر وضعیته تحمل ایدمه بیلیرلر . »

ظن ایتیزکه آناطولیده انگلتره سیاستنك افلاسنه بوندن داه ها بویوك اعتراف اولابیلسون .

صوك کونلرده یونان احوال سیاسییه سنه وقوف تامی بولان مشهور بر محررك آتندن اوروپا غزته لرینه کوندردیکی بر مقاله نی کوردک دیبورک :

« موسیو غوناریسك لوندرده ، پارسده کی مساعیسی نهایت الامر یونانیلرک آسیای صغرا نی بلاقید و شرط تخلیه نی قبول ضرورتندن باشقه بر نتیجه ویرمیدی . شبهه یوقدرکه آرتیق یونان خیالاتی بیقلمش و آسیا دولت یونانیه سی عنوانی اورنه دن قالمشدر . »

الحاصل آناطولی انگلیز سیاستنك تحکمدن قورتولش وتك یونان نفرینك اوراده طوتونه بیلمسی امکانی قالمامشدر . بوسیا ست شیمدی یونانیلرک ترا کیده قلماسنی ایتدیور . ترا کیا الحاله هده بولغارلرک تهدیدی آلتنده بولونیور . زیرا عسکرلرینك چوغنی آسیای صغرا یه نقل ایتدیکی ایچون اوراده کی یونان قوتی ضعیفدر .

بعض سیاسی محافلدن ترشح ایدن خبرله کوره لوندره مکالماتی یونانیلرک جتالجه خطنی محافظه ایدمه بیاملری ایچون شرقی ترا کیده قالمالری وعذبله نتیجه لیش . لکن انگلیزلر طرفندن وقوغ بولان بو وعدك تحققی قولای بر شی دکلددر .

« یکی از روایه مخبری بو خصوصده شو سوزلری سویلیور : « موسیو غوناریسك ترا کیایی محافظه خصوصنده کی تمیناتی مصطفی کمال پاشا طرفندن قبول ایدلمکجه امر واقع حالی آلاماز . ایشته مسئله نك مشکل نقطه سی بوراسیدر . شیمدی بوایشه علاقه دار اولان اوج دولت معظمه نك وضعیته کنجه بونلردن هیچ اولمازسه ایکسی تورکیا اراضی سنك تمامی اساسنی قبول ایتش بولونیورلر . بو اساسه کوره از میر مسئله سی خل ایتك ایجاب ایدنجه طبیعیدر که تورک حاکمیتك او منطقه ده تمامیه عودتی و موسیو غوناریسك وضع ایتك ایسته دیکی شرائطك کاملاً عقامته محکومیتی تقدم ایدره . ترا کیا مسئله سنه کنجه

حالا حل اولونماشدر. و یونانیلرک لهنده محل اولونه چی ادمایی ده ثابت دکدر. چونکه مصطفی کمال باشانک موقع مغربی ایلدا بک قویدر. شرقده صالح و مسالمتک حاکم اولسی بو ذک النده اولدینی کی بو مملکتلرده حربک تمادینی دینه اونک النده در. یونان اردویی هزیمته اوغراقدن صوکره نتیجه نی استحصال اوغورنده مراجعت ایدیلجه دیکر بر قوه حربیه موجود اولدینی ایچون شرقده صالح و مسالمتک تأمین آرزو ایدیلکی تقدیرده مصطفی کمال باشانک شرطلری ایستایسته منی قبولدن باشقه چاره یوقدر.

معارف بحران

آلحق اساسلی تدابیرایله ازاله ایدیله یلیر

بوگون حیات عرفانیه تعلقی ایدن جدا مهم مسئله قارشوسنده بولایور. غریبلرده اوقودیمز کی بتون معارف اداره لرسته تبلیغ بیر دیلان تعیمیلرده شدیه قدر مکتبلر مزده تطبیق ایدیلن اصول معارفک روح منه نه قدر بیانی اولدینی معارفیرون وکیل مختلین شو جملهلرله اکلانقی ایسته یور:

«مملکتک کجیرمکه اولدینی بحران آرتق شمدی به قدر تعقیب اولونان معارف سیاستمزلک و مکتب پروگراملر مزلک تنامیه ایجابشک ضدی اولدینی کوستردی. خلق اوقویه مدی، علموفان ترقی ایدمدی. بالعکس انحطاطه دوچار اولدی. تربیه دینه و حیات مایه ضایعه اوغرا دی.» ایسته بو حیاتی احتیاجه بناء مکتبلر مزلک تشکیلات و تدریسات پروگراملری اصلاح و مؤسسه عرفانزی روح ملته اویغون بر شکه افراغ ایچون بالجله منته بین معارف و مکتب اداره لری هیئت تعلیمیه سیله بالمذاکره نتیجه مقرراتی باراپور مستعجل وکالت جاییله کوندرملری اهمیتله توسیه اولیور.

ارباب معارف ده یکی یاییلان پروگراملر حقنده احتیاسات و افکارینی بیلدرمکه مشغولدر. بوقدر استحضارات و جدیه رغبا هر وقته اولدینی کی ینه معارفزه ملک غنما، احوال روحیه واجتماعیه سنه اویغون ترقی و تعالیزی آمر بر استقامت سالمه ویرلمه مک قورتوسی وجدان عمومی ملق تردد و اشتباه دوشورمکده در. زیرا معارف منتسپارندن بمضیارنده کی طرز تربیه و شمدی به قدر ملق مهلاک اوچورومله کتون هر خصوصده غریبلیشمک ذهینی ینه غلبه ایدمکی افکار عمومیده رلشمشدر. بو ذهینی خفک دماغندن سیلمک، بوطبقه نی معارفزه ایستیندیرمق، ملنک معارف و قابلیت حیاتیه نی چو ککدن محافظه اینک ایچون معارف بحرانیه اساسی بر چاره بونق، ملنک احوال روحیه واجتماعیه سنه اویغون بر استقامت سالمه ویرمک الزمدر.

شوراسی ده شایان تذکاردک. بومشله مهمه ایله شرعی وکالتکده معنی صورتله اشتغالی و معارف وکالتیه اکلانمسی بک طبیعیدر. زیرامدرسدن یتیشیلرک بهمه حال ایجابات زمانه کوره مجبزی یکی بر روح، آتشین بر ایمان ایله وظیفه لرینی حقیه ایفا ایدمکک بر درجه ده تعلیم و تربیه کورملری تحت وجوبده در.

ایشه بوسوزلر حقائق اموره واقف بر رجل سیاستک مملکاتیدر که شرقده کی احوالک تبدیلی آچیقندن آچیقته کوسترمکده در. اوت، دون آناطولیده طوغریدن طوغری به انکیز سیاستی حاکم ایکن بوگون مملکتک اوز اولادی حاکم اولمش وانکلتزه سیاستک اوروپاده هیچ بر تأثیری قالماشدر و شرق قریبده صالح و مسالمت تورک وطنیوریه مصطفی کمال باشانک اراده نه معاق بولومشدر.

حادثات جاریه بک تبلیغ عبرتلی احتوا ایتمکده در. بهضیاری انکلتزه سیاستک عظمتی کوز اوکته کتیرمک بونک هیچ بر زمان موفقیتمزلکه اوغرامایه چی قناعتله تورکله تسلیم و طاعت توصیه سنده بولونیورلردی. لکن تورکار بویه بر مطاوعتی قبول ایتیرک صوکنه قدر مقاومتی کوزه آلدیلر و شرف و استقلاللری تنجیلر خصوصنده هر نوع بوقسولنقه قاتلانهرق مملکتلری مدافعه به اعظم ایتیلر. بوگون کرریورز که منصلدلی استیصال اینک اوزره بولونیورلر بوقتیجه شبه یوقدر که انکلتزه نك شرق سیاستی ایچون بر افلاشدر.

هند خبرلری تدقیق ایدمکک اولورسوق انکلیزلرک اوراده ده وضیته حاکم اولامادق لری کورورز. میستر غاندی به انکلیزلرک تمقینه باشلادقاری تدبیر سیاستی حقنده کی رأیی سوربیورلر جواباً: «چین مدت سیاستی بونون خلقک کوزنی آچاجنی ایچون هند حرکاتی اوزرنده بک کوزل تأثیرلر اجرا ایدمکده» دیور.

ایستر تاندینک بوجوان بک دوغرودر. زیرا انکلیزلر بو قدر اقوامی آلحق اولمه کندیلرینی خیرخواه کوسترمکله حاکمیتلری النده طوته بیلدیلر. محکوم بر ملت کندی حریتی غصب ایدنر حقنده حسن ظن بسایه بک اولورسه اوزرنده کی رهه اسارتی آلحق خصوصنده او قدر بویوک برعظم کوستره من. لکن او تحکمک آجیلقلری طویارسه او وقت بویننده کی بو بوندوروغی آلحق ایچون حرکته کلیر. ایسته بوشدت و تدبیر سیاستی محکوم ماترک کوزلرنده کی بره نی قالدیرمق قدر.